

Recenzný posudok

Názov diela: **Technika- navrhnúť, zhotoviť, aplikovať**
Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ
ISBN: 978-80-8140-205-0

Autori: Ing. Oľga Bogová
PhDr. Bernardína Borsíková, PhD.
Mgr. Jarmila Braunová
PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D
PaedDr. Monika Reiterová
PaedDr. Peter Solárik

Lektor: prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.
Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o
Odborné nakladateľstvo
Člen skupiny KLETT
Heydukova 12-14, 811 08 Bratislava

Rok vydania: 2016

Počet strán: 71

Recenzent: PaedDr. Mária Škodová, PhD.

Pracovný zošit vyššie menovaných autorov pre vyučovanie predmetu Technika pre deviaty ročník základnej školy obsahuje šesť tematických celkov a prílohy, ktoré obsahujú technické výkresy.

- Svet práce
- Bytové inštalácie
- Strojové opracovanie materiálov
- Tvorivá činnosť

- Plánovanie a vedenie domácnosti
- Príprava jedál a výživa
- Prílohy – technické výkresy

Pracovný zošit je vhodnou a potrebnou pomôckou na vyučovanie predmetu Technika pre deviaty ročník ZŠ.

HODNOTENIE:

- Pracovný zošit je vypracovaný v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu. Stavba je logická, poskytuje dostatok priestoru pre samostatnú a tvorivú prácu, obsah a rozsah pracovného zošita je prehľadný, veku primeraný. Podnecuje žiakov k hľadaniu vlastných riešení v jednotlivých úlohách, prispieva k rozvíjaniu manuálnych zručností v časti Tvorivá činnosť. V úvodnej časti je prehľadne vysvetlené, čo znamenajú piktogramy, ktoré sa nachádzajú v jednotlivých úlohách. Konceptne je zošit moderne spracovaný, zameraný predovšetkým na rozvíjanie psychomotorických zručností žiakov v danej vzdelávacej oblasti. Obsah je vhodne doplnený o rozširujúce učivo k jednotlivým kapitolám.
- Z odborného pohľadu pracovný zošit spĺňa všetky požiadavky, či už po stránke obsahovej, didaktickej, ale aj pedagogickej. Jednotlivé tematické celky vhodne spájajú teóriu s praxou. Pracovný zošit obsahuje rôznorodé obrazové a grafické komponenty. Úlohy a otázky sú zamerané na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov. Každá tematická oblasť obsahuje úlohy na precvičovanie a upevňovanie základného učiva. Úlohy sú zamerané na riešenie príkladov z každodenného života, či už sú to bytové inštalácie, ale aj alternatívne zdroje tepla a ich nadväznosť na ochranu prírody.
- Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre vyučovací predmet Technika v piatom ročníku základnej školy. Kladne hodnotím úroveň didaktického spracovania posudzovaného zošita.
- Z hľadiska pedagogickej stratégie, vyučovacích metód, interakcie učiteľ- žiak, z hľadiska zážitkového učenia hodnotím pracovný zošit kladne. Koncepcia zošita je stanovená tak, aby vytvárala možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad rozvíjania ich praktických zručností. Vhodne je začlenené aj projektové vyučovanie.

- e) Texty sú zrozumiteľné, jazykovo a štylisticky správne napísané. Výkladový text je štruktúrovaný v úvode jednotlivých tematických celkov, dôležité informácie sú zvýraznené farebne. Odborná terminológia je používaná správne. Kladne hodnotím grafické spracovanie, farebné členenie a jednoduchosť obrázkov.
- f) Obrázky a tabuľky sú vhodné a zrozumiteľné, sú v súlade s textom. Pracovný zošit je aj po stránke motivačnej dobre spracovaný, obsahuje veľa úloh z praxe, ktoré sú spojené aj s obrázkami.

g) **Záver**

- a.) Pracovný zošit pre 9. ročník základnej školy pre predmet Technika predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktorý je prezentovaný rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou, grafickou alebo kombinovanou. Vhodne smeruje k poňatiu úlohy techniky v spoločnosti, jej bipolárnemu vnímaniu, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií u žiakov. Svojim obsahom, didaktickým spracovaním, zrozumiteľnosťou a grafickým spracovaním prispieva k rozvíjaniu manuálnych zručností žiakov, k profesijnej orientácii, hodnotovej orientácii a formovaniu vzťahov v rámci rodiny. Vhodne na príkladoch vysvetľuje pojmy, týkajúce sa práce a mzdy za vykonanú prácu, hospodáreniu s peniazmi, ale aj význam prípravy jedál a správneho stravovania. Technické výkresy sú tiež dobrou pomôckou.
- b.) Posudzovaný materiál – Pracovný zošit pre 9. ročník základnej školy pre predmet Technika je v súlade s požiadavkami Štátneho vzdelávacieho programu.
- c.) Pracovný zošit pre 9. ročník základnej školy pre predmet Technika na základe kritérií na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety dosiahol **174 bodov** z celkového počtu 185 , čo predstavuje **94,05%** (vid priložená tabuľka).

Na základe môjho posúdenia jednoznačne odporúčam udeliť odporúčaciu doložku.

PaedDr. Mária Škodová, PhD.

Technika- navehnúť, zhotoviť, aplikovať
Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločnosti vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	4
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	5
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	44

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	5
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	4
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	4
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	4
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	2
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	4
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	48

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	3
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	5
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	33

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	4
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	5
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		35	34

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	44
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	48
Organizačná funkcia učebnice	35	33
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	34
Celkový počet bodov	185	174

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 174 bodov, čo predstavuje 94,05%.

Recenzný posudok

Názov diela: TECHNIKA – NAVRHNÚŤ, ZHOTIVIŤ, APLIKOVAŤ

ISBN: 978-80-8140-205-0

Autori: Ing. Oľga Bogová, PhDr. Bernardína Borsíková, Ph.D., Mgr. Jarmila Braunová, PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D., PaedDr. Monika Reiterová, PaedDr. Peter Solárik

Lektor: prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.

Vydavateľ: Dr. Jozef Raabe Slovensko, s.r.o.

Rok vydania: 2016

Počet strán: 71

Posudok vypracoval recenzent: prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Stanovisko k posudzovanému dielu

9. ročník ZŠ je ročníkom rozhodovania sa mladého človeka o svojom odbornom profesijnom formovaní v budúcnosti pre život práce. Tvorcovia obsahových a výkonových štandardov pre tento ročník v predmete technika si túto skutočnosť iste veľmi dobre uvedomovali. Témy v štandardoch sú navrhnuté a nastavené tak, aby ich zvládnutie umožnilo žiakom ďalej prehľbovať svoje vedomosti a praktické zručnosti z princípov činnosti mechanických a elektronických zariadení, rozvíjať svoje tvorivé prístupy pri návrhu jednoduchých konštrukčných technických návrhov a to s využitím PC a kresliacich programov. V štandardoch je venovaná aj primeraná pozornosť technológiám strojného opracovania materiálov. Pochopeniu základných princípov technológií obrábania a to aj s využitím CNC obrábacích zariadení.

Predmet Technika je jedným z mála predmetov, ktorý dovoľuje učiteľom učiť žiakov pravidlá bezpečného správania pri používaní a obsluhu technických mechanických a elektrických zariadení a učiť ich o význame dodržiavania pracovného poriadku pri práci v dielni.

Témy v štandardoch v tematickom celku Svet práce sú orientované na usmerňovanie žiakov pri voľbe svojej profesijnej orientácie so zámerom, aby žiak vedel ako postupovať pri získavaní informácií a ako s nimi nakladať pri kvalifikovanom rozhodovaní sa o voľbe svojej profesijnej orientácii.

Život človeka sa odohráva v čase a priestore a je spojený s využívaním rôznych foriem energie. Poznanie základov elektroinštalácie (domovej, ale aj na výrobných pracoviskách), plynových inštalácií, kúrenia a klimatizácie patrí medzi dôležitú poznatkovú výbavu každého

jednotlivca spoločnosti. V štandardoch je týmto témam venovaná náležitá pozornosť a to aj smerom k úsporám energie a zachovávanía životného prostredia.

Okrem týchto tematických oblastí v štandardoch sú uvedené aj témy s orientáciou na Ekonomiku domácnosti. Zaradenie tohto tematického celku do obsahového výkonového štandardu v ŠVP je nasmerované na učiteľov, aby sa zorientovali v obsahu a cieľoch tejto oblasti.

Ak hodnotíme štruktúru a obsah tematických celkov rozpracovaných v pracovnom zošite z pohľadu súladu s platným ŠVP môžeme konštatovať, že autori pracovného zošita sa stotožnili s obsahom a cieľmi vzdelávacích štandardov pre 9. ročník ZŠ a to ako v časti Technika tak aj v časti Ekonomika domácnosti.

Rozpracovanie jednotlivých vzdelávacích tém v praktických aplikáciách je vecné a vedie žiakov k rozvíjaniu logického a tvorivého myslenia, pochopenia výrobných postupov, schopnosti pracovať zodpovedne jednotlivo a v kolektíve a vedie ich k rozvíjaniu a zdokonaľovaniu vlastnej manuálnej zručnosti.

Didaktické spracovanie tém uvedených v pracovnom zošite, štruktúra ich usporiadania je podobná ako je tomu v pracovných zošitoch pre 5.,6.,7. a 8. ročník ZŠ. Použitá odborná terminológia v texte pracovného zošita je správne až na jeden prípad a to na str. 32 je nesprávne použitý termín v slovnom spojení „vratná **topná** voda“.

Grafická úprava pracovného zošitu je veľmi jednoduchá. Z môjho pohľadu, ilustrátor mohol využiť širšiu paletu výrazových zobrazovacích prostriedkov a to aj napriek tomu, že prednosťou technickej komunikácie je práve jednoduché zobrazovanie, ktoré má v prípade technických schém vysokú výpovednú hodnotu a v prípade pracovného zošita aj didaktickú. Na druhej strane, vhodná grafická úprava podnietuje záujem čitateľa a súčasne pôsobí aj ako motivujúci činiteľ pre žiaka, učiteľa, čitateľa, zaujímať sa obsah publikácie. Platí to aj v prípade titulnej strany. Predpokladám, že už jednoduché farebné rozlíšenie jednotlivých pracovných zošitov, by bolo marketingovým prínosom.

Napriek tomu, že pracovný výkon jednotlivca, jeho tvorivý prístup k riešeniu a k plneniu úloh, ale aj motivácia a ďalšie pracovné faktory, iste závisia od pracovného prostredia a celkovej osobnej pohody, do ktorej iste patrí aj zdravá výživa, som presvedčený, že problematika prípravy jedál a výživa, tak ako sú prezentované v pracovnom zošite, nepatria do obsahu predmetu Technika.

Záver

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v posudku, ale aj vzhľadom k tomu, že doposiaľ neexistuje schválená učebnica pre predmet Technika, **jednoznačne odporúčam udelenie odporúčacej doložky pre pracovný zošit s názvom Technika – Navrhnuť, Zhotoviť, Aplikovať.**

V tomto období, rozšírenie pracovného zošita na ZŠ aspoň čiastočne a to na prechodnú dobu, bude riešiť nedostatok podpornej literatúry pre predmet Technika, ktorý sa dlhodobo uchádza o spoločenské uznanie a podporu. Dokladom toho je aj skutočnosť, že nie na všetkých ZŠ sú vytvorené primerané podmienky na kvalitnú odbornú výučbu predmetu Technika (na mnohých školách chýbajú dielne, ktoré boli v minulosti nezákonne zrušené), nie je vyriešený systém účinnej materiálno-technickej podpory predmetu a chýbajú aj moderné učebnice a podporné metodické materiály pre učiteľov.

Ako celok, predložený pracovný zošit vnímam, že **je v súlade s platným Štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacími štandardmi.**

Nitra, 12.6.2017

Tomáš Kozík

Kritériá na hodnotenie kvality učebníc pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Autori: O. Bogová - B. Borsíková – J. Braunová – M. Maněnová, M. Reiterová – P. Solárik

Lektor: Prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.

**Názov: Technika – Navrhnuť, Zhotoviť, Aplikovať
Pracovný zošit pre 9. Ročník**

Odstupňované hodnotenie plnenia jednotlivých požiadaviek

Body	Indikátor plnenia jednotlivých požiadaviek daného kritéria
5	požiadavky sú splnené - posudzovateľ pridelil plný počet bodov
4	požiadavky kritéria sú splnené, ale vyskytujú sa diskutabilné prvky, to znamená, že posudzovateľ by vedel navrhnúť aj skvalitnenie
3	hodnotený jav ešte vyhovuje požiadavkám kritéria, má však viacero menších nedostatkov
2	požiadavky kritéria sú len čiastočne splnené, prevažujú nedostatky
1	spracovanie daného javu len minimálne vyhovuje danému kritériu, má príliš veľa nedostatkov
0	hodnotený jav nevyhovuje požiadavkám kritéria

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	4
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	14

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločenstve vedcov.	5	4
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	3
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	4
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	4
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	40

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	4
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	5
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	4
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	4
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		55	51

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	4
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	4
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	3
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	3
Súčet dosiahnutých bodov		35	29

I II. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	-	-
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	4
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	-	-
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov(zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		25	23

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	14
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	40
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	51
Organizačná funkcia učebnice	35	29
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	25	23
Celkový počet bodov	175	157

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 157 bodov, čo je 89,7 %.

Učebnica pre žiaka musí dosiahnuť v hodnotení minimálne 75% bodov z celkového počtu bodov.

V Nitre, 12.6.2017

prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

RECENZNÝ POSUDOK

Názov: **Technika. Navrhnuť, zhotoviť, aplikovať. Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ**

Autori: Ing. Oľga Bogová, PhDr. Bernardína Borsíková, PhD., Mgr. Jarmila Braunová, PaedDr. Martina Maněnová, PhD., PaedDr. Monika Reiterová, PaedDr. Peter Solárik

Lektor: prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.

Vydavateľ: Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.

Rok vydania: 2016

Počet strán: 71

ISBN: 978-80-8140-205-0

Vypracovala: PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

I. kritérium: Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom

Požiadavka: Školská učebnica funguje okrem iného ako prvok Štátneho vzdelávacieho programu. Učebnica ho presnejšie vymedzuje a konkretizuje na základe všeobecných, čiastkových a operacionalizovaných cieľov (výkonových požiadaviek i obsahového štandardu príslušného vzdelávacieho programu). Ich prostredníctvom má rozvíjať základné kompetencie žiaka.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Didaktický systém učebnice spresňuje a vystihuje koncepčný rámec Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet vo vzdelávacej oblasti .	5	5
2.	Didaktický systém učebnice konkretizuje a rozvíja štruktúru učebných výkonov v Štátnom vzdelávacom programe pre daný vyučovací predmet (výkonový štandard).	5	5
3.	Obsahová štruktúra učebnice je v koncepcnej zhode s obsahovým rámcom Štátneho vzdelávacieho programu pre daný vyučovací predmet.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		15	15

II. kritérium: Základné funkcie a štruktúrne komponenty učebnice

Požiadavka: Učebnica plní viacero funkcií a obsahuje rôzny počet štruktúrnych komponentov, ktoré umožňujú realizovať tieto jednotlivé funkcie. Učebnica predstavuje predovšetkým súbor informácií, ktoré prezentuje rôznymi formami, a to verbálnou, obrazovou alebo kombinovanou. Súčasne je učebnica základným didaktickým médiom, prostriedkom, ktorý riadi žiakovo učenie i učiteľovu výučbu tým, že proporčne vymedzuje učivo, ktoré sa má zvládnuť za istý čas. Učebnica ďalej orientuje svojich adresátov o spôsoboch jej využívania.

Kritérium II. 1

Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Súbor informácií v učebnici vychádza z daného stavu a úrovne vedeckého poznania, zodpovedá odbornej a vecnej správnosti.	5	5
2.	Autori v textoch kontrolujú svoje hodnotenia, súdy a podrobujú ich racionálnym mieram, ktoré sú príznačné v spoločensktve vedcov.	5	5
3.	Súbor informácií je usporiadaný, prehľadný a rozlíšený.	5	5
4.	Súbor informácií rešpektuje zásadu veku primeranosti.	5	5
5.	Súbor informácií umožňuje vytvárať medzipredmetové vzťahy.	5	5
6.	Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií.	5	3
7.	Učebnica sa skladá z rôznorodých verbálnych komponentov.	5	4
8.	Učebnica sa skladá z rôznorodých obrazových, grafických komponentov.	5	5
9.	Obrazové komponenty neplnia len funkciu ilustrácie a konkretizácie textu, ale aj funkciu zdroja ďalších informácií v zmysle nositeľa hlbších významov (ikonický – obrazový text).	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		45	42

Kritérium II. 2

Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Aparát riadenia učenia žiakov tvorí ucelený systém.	5	5
2.	Prítomnosť úvodu alebo predhovoru, prípadne explicitné vyjadrenie učebných cieľov.	5	4
3.	Učebnica sa skladá z výkladovej a pracovnej, analytickej časti.	5	3
4.	Kognitívne odstupňovanie systému učebných otázok a úloh podľa náročnosti.	5	5
5.	Prítomnosť učebných úloh a otázok na upevňovanie a systematizáciu kompetencií žiakov.	5	5
6.	Využitie grafických symbolov na riadenie učenia.	5	5
7.	Prítomnosť zvláštnych farieb pre určité časti textu.	5	3
8.	Využitie odlišného typu písma pre rôzne časti textu.	5	5
9.	Adekvátnosť typografickej veľkosti písma k danej vekovej kategórii žiakov.	5	5
10.	Podpora rozvoja kritického myslenia.	5	5
11.	Rešpektovanie požiadavky uplatňovania rôznych stratégií učenia sa.	5	5
Súčet dosiahnutých bodov		55	50

Kritérium II. 3

Organizačná funkcia učebnice

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Učebnica uvádza prehľadne spracovaný obsah.	5	5
2.	Grafické spracovanie učebnice je prehľadné, umožňuje sa v nej orientovať.	5	5
3.	Spôsob štruktúrovania výkladového sekundárneho autorského textu, miera prehľadnosti tohto textu.	5	5
4.	Miera zabezpečenia prehľadnosti a lepšieho členenia medzitulkami alebo margináliami.	5	5
5.	Prítomnosť vecného, menného alebo zmiešaného registra.	5	0
6.	Prítomnosť názorného, grafického prehľadu o všetkých štruktúrnych komponentoch, ktoré tvoria ucelený didaktický systém.	5	5
7.	Dôslednosť celkového vzhľadu učebnice z hľadiska grafickej úpravy, farebnosti a typografie	5	4
Súčet dosiahnutých bodov		35	29

III. kritérium: Korektnosť autorov učebnice

Kritérium III. 1

Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc

Požiadavka: Autori pri tvorbe učebnice rešpektujú Ústavu Slovenskej republiky. Predovšetkým rešpektujú základné práva a slobody, ktoré sa zaručujú všetkým ľuďom bez rozdielov rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine a presadzujú rovné príležitosti mužov a žien.

		Max. počet bodov	Počet bodov
1.	Spracovanie učiva podporuje rozvoj hodnotového systému žiakov.	5	5
2.	Primeraný spôsob interpretácie prostredia, v ktorom žijú žiaci iných krajín.	5	5
3.	Primeraný spôsob prezentácie iných národov a ich kultúr.	5	3
4.	Vhodný spôsob približovania aspektov ľudskej interakcie a kooperácie, aspektov medzinárodného porozumenia a mieru.	5	5
5.	Eliminovanie stereotypov a predsudkov vo vykresľovaní iných.	5	5
6.	Prítomnosť ideologických interpretácií (politických, kultúrnych, náboženských), ktoré nie sú podložené dôkazmi alebo ich interpretácia nie je vyvážená iným pohľadom na túto problematiku	5	5
7.	Prítomnosť mnohostrannosti v prístupoch autorov (zásada multiperspektivity) Exemplárne uplatňovanie viacerých sociálnych perspektív, uhlov pohľadu	5	3
Súčet dosiahnutých bodov		35	31

Sumár dosiahnutých bodov z celkového počtu bodov

Kritérium	Celkový možný počet bodov	Dosiahnutý počet bodov
Súlad učebnice so Štátnym vzdelávacím programom	15	15
Funkcia prezentácie učebného obsahu v učebnici (súbor informácií)	45	42
Funkcia riadenia učenia žiakov a výučby učiteľa	55	50
Organizačná funkcia učebnice	35	29
Dodržiavanie korektnosti autorov učebníc	35	31
Celkový počet bodov	185	167

Učebnica pre žiaka dosiahla v celkovom hodnotení 90 % bodov.

PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Zemianske Kostofany, 25. 7. 2017

RECENZNÝ POSUDOK

Názov:	Technika. Navrhnuť, zhotoviť, aplikovať. Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ
Autori:	Ing. Oľga Bogová, PhDr. Bernardína Borsíková, PhD., Mgr. Jarmila Braunová, PaedDr. Martina Maněnová, PhD., PaedDr. Monika Reiterová, PaedDr. Peter Solárik
Lektor:	prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.
Vydavateľ:	Dr. Josef Raabe Slovensko, s. r. o.
Rok vydania:	2016
Počet strán:	71
ISBN:	978-80-8140-205-0
Vypracovala:	PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Pracovný zošit Technika. Plánovať, konštruovať, opraviť je určený pre žiakov 9. ročníka ZŠ. Obsah pracovného zošita úplne rešpektuje Inovovaný Štátny vzdelávací program predmetu technika pre 9. ročník v oblasti Technika, z oblasti Ekonomika domácnosti sa autori venujú vybraným tematickým celkom. Prvé štyri kapitoly s rozsahom 46 strán sú venované tematickému celku Technika (Svet práce, Bytové inštalácie, Strojové opracovanie materiálov, Tvorivá činnosť), ďalšie dve kapitoly s rozsahom 15 strán sú zamerané na tematický celok Ekonomika domácnosti (Plánovanie a ekonomika domácnosti, Príprava jedál a výživa). Prílohou pracovného zošita sú technické výkresy pre prácu s drevom. Pozitívne hodnotím spracovanie tematického celku Ekonomika domácnosti, ktoré rozsahom a koncepciou spracovania môžu slúžiť učiteľovi ako náhrada učebnice resp. iných učebných zdrojov, ktoré pre daný tematický celok úplne absentujú. Očakávaná úroveň psychomotorických zručností zodpovedá výkonovému štandardu podľa ŠVP.

Obsah pracovného zošita umožňuje rozvíjať výkonový štandard a v tematickom celku Bytové inštalácie vhodne dopĺňa a rozširuje obsahový štandard predmetu. V obsahu sa autorský tím venuje aj začleneniu niektorých prierezových tém, predovšetkým sú zastúpené témy Environmentálna výchova a Ochrana života a zdravia. Pozitívne hodnotím úsilie autorov venovať sa viacerým aspektom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so zreteľom na bezpečné správanie v domácnosti. Pracovný zošit umožňuje rozvíjať požadované kompetencie žiaka a napĺňať ciele predmetu stanovené ŠVP.

Odbornosť textov tematického okruhu Technika hodnotím ako správnu, prezentovanú primerane veku žiakov, sú terminologicky a jazykovo správne a korektné. Medzipredmetové vzťahy sú rozvíjané primerane, predovšetkým s fyzikou, biológiou, občianskou náukou a hudobnou výchovou. Pozitívne hodnotím zaradenie tém a úloh rozvíjajúcich prvky finančnej gramotnosti žiakov. Pracovný zošit obsahuje aj námety na praktické činnosti a samostatnú prácu žiakov pre tematický okruh Technika.

Didaktické spracovanie učiva je primerané obsahovému a výkonovému štandardu podľa ŠVP a umožňuje učiteľovi využiť rôzne metódy vyučovania. Obsahuje úlohy rôznej úrovne Bloomovej taxonómie a umožňuje diferencovať prácu žiakov. Pracovný zošit umožňuje aktívnu prácu žiakov, obsahuje prvky projektového a problémového vyučovania.

Aparát riadenia učenia má v pracovnom zošite ucelenú formu. Typografické prvky sú vhodne zvolené a rešpektujú fyziologické aj psychologické osobitosti žiakov. Pri grafickom spracovaní odporúčam zaradiť namiesto kresieb fotografie, ktoré lepšie ilustrujú obsah, najmä v časti Strojové opracovanie materiálov.

Spracovanie pracovného zošita rešpektuje ústavné práva občanov SR a obsah je politicky korektný. Neobsahuje prvky diskriminácie žiakov – jednotlivcov, dodržiava zásadu rovnosti národov a národností, rasy, pohlavia, jazyka a viery.

Predložený učebný materiál – Technika. Navrhniť, zhotoviť, aplikovať. Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ – je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predmet technika a odporúčam udeliť mu odporúčaciu doložku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

PaedDr. Ivana Plachá, PhD.

Zemianske Kostolany, 25. 7. 2017

ODBORNÝ POSUDOK

Zodpovedný zamestnanec: PaedDr. Jozef Kuzma, PhD.

Predkladateľ: Mgr. Lucia Sochová, Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o., Bratislava

Názov diela: „Technika – Navrhnúť, zhotoviť, aplikovať – PZ pre 9. ročník ZŠ“

ISBN 978-80-8140-205-0

Autor/-i: Ing. Oľga Bogová, PhDr. Bernardína Borsíková, PhD., Mgr. Jarmila Braunová,
PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D., PaedDr. Monika Reiterová,
PaedDr. Peter Solárik

Stanovisko zodpovedného zamestnanca:

V súlade so Smernicou č. 22/2017, Čl. 8, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a priamo riadených organizácií pri výbere a posudzovaní didaktických prostriedkov, požiadala projektová manažérka Mgr. Lucia Sochová, nakladateľstvo Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave o vydanie odporúčacej doložky na didaktický prostriedok (DP) – „Technika – Navrhnúť, zhotoviť, aplikovať – PZ pre 9. ročník ZŠ“, zo súboru piatich didaktických prostriedkov - PZ v učebnom predmete technika pre žiakov 5. – 9. ročník ZŠ. Didaktický prostriedok podporuje ich primerané vzdelávanie v 9. ročníku ZŠ z tematických okruhov technika a ekonomika domácnosti a v orientácii sa na trh práce a budúce povolanie, pričom nadväzuje na skôr získané poznatky a zručnosti z úloh v PZ pre 5. – 8. ročník z vydavateľstva Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o..

Predkladateľka žiadosti o udelenie odporúčacej doložky predložila tri kladné lektorské posudky recenzentov z databázy Ministerstva ŠVVaŠ SR, potvrdzujúce súlad diela s platným Štátnym vzdelávacím programom a vzdelávacím štandardom pre učebný predmet technika, doplnené čestným vyhlásením Mgr. M. Schrimpelovej, konateľky nakladateľstva, nakoľko zo strany recenzentov neboli vznesené k autorskému kolektívu požiadavky na úpravu spracovaného diela. V závere recenzných posudkov všetci recenzenti jednoznačne odporúčajú udelenie odporúčacej doložky pre tento didaktický prostriedok.

Úroveň spracovania hodnoteného PZ pre žiakov 9. ročníka ZŠ vyhodnotili recenzenti, ako didaktický prostriedok s vhodným spracovaním učiva a spracovaná úroveň tém rovnako ako v PZ pre 5. – 8. ročník ZŠ vytvára vhodné východiská pre učiteľov i žiakov s uplatnením ich tvorivého prístupu pri realizácii cieľov a obsahu v učebnom predmete technika. Témy z techniky a ekonomiky domácnosti, aj s časťou rozširujúceho učiva, sú podľa recenzentov spracované logicky, prehľadne, primerane a vystihujú koncepčný rámec ŠVP so zameraním na rozvoj kognitívnych a psychomotorických zručností žiakov.

Podľa recenzentov ponúka PZ primerané pracovné námety pre žiakov vedúce k rozvoju základných pracovných a užívateľských zručností žiakov z rôznych oblastí praktickej ľudskej činnosti, ale najmä poskytne učiteľom a žiakom učebné texty ako náhrada dočasne absentujúcich učebníc.

Takto koncepčne spracovaný súbor PZ, vrátane didaktického prostriedku „*Technika – Navrhniť, zhotoviť, aplikovať – PZ pre 9. ročník ZŠ*“ predstavuje skôr súbor pracovných učebníc, ale sme presvedčení, že aj takto koncepčne spracované PZ vhodne podporia technické vzdelávanie v základnej škole.

Autorom recenzenti nevyjadrili relevantné pripomienky, ktoré by si vyžadovali zmeny a zásah do PZ, ktorý nakladateľstvo vydalo v r. 2016 ako súčasť súboru pracovných zošitov. Už v pri posudzovaní PZ pre nižšie ročníky sme uviedli, že sú vypracované v súlade s platným ŠVP a po úprave vzdelávacieho štandardu pre učebný predmet technika.

V hodnotiacom závere recenzenti zhodne odporúčajú uvedenému DP „*Technika – Navrhniť, zhotoviť, aplikovať – PZ pre 9. ročník ZŠ*“ udeliť odporúčaciu doložku.

Záver:

Didaktickým prostriedkom „*Technika – Navrhniť, zhotoviť, aplikovať – PZ pre 9. ročník ZŠ*“ sa uzatvára súbor PZ pre predmet technika, svojim originálnym autorským spracovaním, podľa platného Štátneho vzdelávacieho programu a v súlade so vzdelávacím štandardom pre učebný predmet technika s tematickými okruhmi technika a ekonomika domácnosti. **Odporúčame udeliť pre tento didaktický prostriedok odporúčaciu doložku** a zaradiť ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou pre deviaty ročník ZŠ.

podpis zodpovedného zamestnanca

V Bratislave 31.08.2017

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
odbor pre verejné obstarávanie
oddelenie učebnicovej politiky

Vážená pani
Mgr. Lucia Sochová
projektová manažérka
Dr. Josef Raabe Slovensko, s.r.o.
Heydukova 12-14
811 08 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
číslo listu/zo dňa

Naše číslo
2017/11992:9-640A

Vybavuje/linka
Mgr. Sekulová/262

Bratislava
08.09.2017

Vec

Odporúčacia doložka

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

**vydáva
odporúčaciu doložku**

k didaktickému prostriedku pre základné školy: „**Technika - Navrhnuť, zhotoviť, aplikovať - Pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ**“ od autorov: Ing. Oľga Bogová, PhDr. Bernardína Borsíková, PhD., Mgr. Jarmila Braunová, PaedDr. Martina Manénová, Ph.D, PaedDr. Monika Reiterová a PaedDr. Peter Solárik, a zaraďuje ho do národného registra didaktických prostriedkov s odporúčacou doložkou.

Na základe vydania odporúčacej doložky nevzniká žiadateľovi finančný nárok na výrobu didaktického prostriedku z rozpočtu ministerstva. Školy si môžu na základe Vašej ponuky zakúpiť uvedený didaktický prostriedok zo svojich finančných prostriedkov.

Odporúčacia doložka má platnosť do 8. septembra 2021.

S pozdravom

Ing. Nina Nerušilová
riadiateľka

Na vedomie:

ŠPÚ

Odbor základných škôl MŠVVaŠ SR

Telefón
+421 2/59 374 111

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK808180000007000065236

IČO
00164381